

1 DRAČÍ ZÁTOKA

2

3 *Josef Augusta ve svých povídkách vychází z paleontologických nálezů a*
4 *přibližuje nám dění na Zemi v dobách dříve, než se objevil první člověk. I když*
5 *věda mezitím pokročila v poznání dávného světa dále, i dnes mají Augustovy*
6 *příběhy čím zaujmout. V povídce Dračí zátoka se ocitáme v době před 200 milióny*
7 *let, kdy Zemi právě opanovali dinosauři. Nálezy jejich kostí byly možná zdrojem*
8 *pro představy o dracích, které nacházíme v pohádkách a bájích mnohých národů.*

9

10

11

12

13 V černé a studené tmě velké jeskyně ležel jako zakletý zloduch z příšerné báje
14 obrovský ještěr. Jeho veliké tělo s dlouhým krkem a s dlouhým ocasem leželo
15 ztuhlé na dně jeskyně, podobajíc se kmenu mohutného stromu. Krátké nohy měl
16 přitaženy k tělu a drápaté prsty, spojené mezi sebou plovací blánou, byly
17 zabořeny do bahnitého nánosy, jímž bylo jeskynní dno pokryto. Hrubá lysá kůže
18 nebyla chráněná ani šupinami, ani kostěnými pancíři nebo trny. Na hřbetě a na
19 bocích byla kůže nazelenalá, jako by byla celá porostlá zeleným mechem, kdežto
20 na břichu byla stříbřitá, jako by byla porostlá šedými lišejníky.

21 Byl to Nothosaurus, nejobávanější dravý ještěr triasového moře v druhohorní
22 geologické době.

23 Ležel nepohnutě jako zkamenělý pohádkový drak. Neprobral se ještě
24 z nočního spánku, který se podobal mrtvolné strnulosti. Do tohoto stavu ho
25 uváděla nízká teplota jeho krve, neboť ta se mu měnila podle teploty okolního
26 prostředí. Za chladných nocí mu krev v žilách ztuhla a rozehtřívala se teprve
27 teplem paprsků ranního slunce.

28 Teplý sluneční paprsek, který pronikl první do sluje, kde odpočíval
29 Nothosaurus, osvětlil jeskynní prítmí a dopadl až na hlavu spícího ještěra. Za ním
30 sem vlétl druhý, třetí a mnoho dalších, které přeskakovaly z hlavy dračí obludy na
31 dlouhý krk, pak na mohutný trup a po dlouhém ocasu až na jeho konec. Trvalo

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Zdeněk Sotolář.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

32 ovšem chvíli, než každý ze zlatých slunečních šípů zabodl hrot do kůže ještěra a
33 rozproudil svým teplem prudčeji ztuhlou ještěří krev.

34 Několik slunečních paprsků zabušilo jemnými teplými ranami na mžurky
35 ještěra. Ty se zprvu jen jemňoučce zachvěly, ale když krupobití teplých a jasných
36 úderů nepřestávalo, smrštily se a do jasu růžového jitra zasvítily zelené oči
37 procitlého ještěra.

38 Chvíli ležel líně dál v teplé záplavě slunečních paprsků, bez pohnutí a
39 bezvládně, jako by mu noční chlad ochromil krátké končetiny. Pak však vstal a
40 pomalými kroky opouštěl vlhkou sluj.

41 (...)

42 Když sešel na písčinu, náhle se zarazil a upřeně se zadíval k jedné z lagun.
43 Vysoko zvedl hlavu a napjatě pozoroval útlého, skoro pět metrů dlouhého
44 ještěra, jehož maličká hlava seděla na velmi prodlouženém, vpravdě žirafím krku.
45 Štíhlý válcovitý trup nesly krátké nožky, z nichž zadní byly delší než přední. Trup
46 pozvolna přecházel v dlouhý ocas, který za sebou táhl jako tlustý bič.

47 Byl to Tanystropheus, který si vyšel k lagunám na lov.

48 (...)

49 V té chvíli vyrazil Nothosaurus k útoku. Ačkoliv nebyl na suchu tak obratný jako
50 ve vodě, přece jen poměrně rychle dostihl lovícího a nic netušícího Tanystrophea
51 a zaryl mu pilovité řady svých ostrých kuželovitých zubů do krku.

52 Jako dlouhý skvrnitý had se vymrštil Tanystropheův krk z vody a žlutě
53 fosforeskující oči se upřely na Nothosaura. Maličká tlama se široce rozevřela a její
54 ostré zuby se zakously do krku útočníka. Byly však příliš útlé a slabé, než aby
55 mohly Nothosaurovi vážně ublížit. Přesto se však napadený znovu a znovu do
56 něho zakusoval, rozdíral mu krk stále silněji krvácející a dlouhým bičovitým
57 ocasem zasazoval Nothosaurovi prudké a tvrdé rány, jež mu bez ustání dopadaly
58 na tělo.

59 Ale Nothosarus na to nedbal, jen stále hlouběji zarával své dlouhé ostré zuby
60 do Tanystrophea a s neumdlévající silou mu drtil jeho dlouhý krční obratel.

61 Napadený ještěr se bránil všemi silami. Jeho dlouhé hadovité tělo se
62 prohýbalo ve veliké oblouky a zase narovnávalo. Vysoko se kmitala jeho

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Zdeněk Sotolář.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

63 podlouhlá hlava s rozšklebenou zubatou tlamou, která se střelhitě zakousávala,
64 kam jen mohla. Dlouhý ocas svištěl vzduchem a dopadal temně dunícími ranami
65 na Nothosaurovo tělo.

66 Nothosaurus stál klidně a nedbal divokého zmítání své oběti. Jen pevně držel
67 to, do čeho se zakousl. Když pak cítil, že Tanystropheus v obraně polevuje, povolil
68 náhle stisk zubatých čelistí, sjel bleskurychle tlamou po jeho krku až k hlavě a
69 tam znovu stiskl. Na tom místě byl krk nejslabší. Jako ocelové svěráky, opatřené
70 ostrými zuby, zakousla se Nothosaurova tlama znovu do své oběti. Chvíli sebou
71 Tanystropheus divoce zmítal na všechny strany, jeho dlouhý ocas se vztyčoval a
72 padal, kroužil a šlehal kolem, když se však ozval praskot rozdrceného krčního
73 obratle, v tom okamžiku se celé jeho tělo bezvládně zhroutilo k zemi.

74 (...)

75 Dlouho trvalo, než se Nothosaurus nasytil. Z celého Tanystrophea zbyly
76 nakonec jen kusy kůže a rozdrcené kosti, mezi nimiž byly nápadné protáhlé krční
77 obratle svou neobyčejnou délkou.

78

79

80

81 **paleontologie** – věda o životě v dávných geologických obdobích Země

82 **geologie** – věda o Zemi, o jejím vývoji

83 **trias** – nejstarší období druhohor, do kterých patří také jura (film *Jurský park*)

84 **laguna** – mělká část moře oddělená od hloubky korálovým útesem nebo
85 písčným valem

86 **mžurka** – průsvitná blána chránící oko některých živočichů

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Zdeněk Sotolář.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.